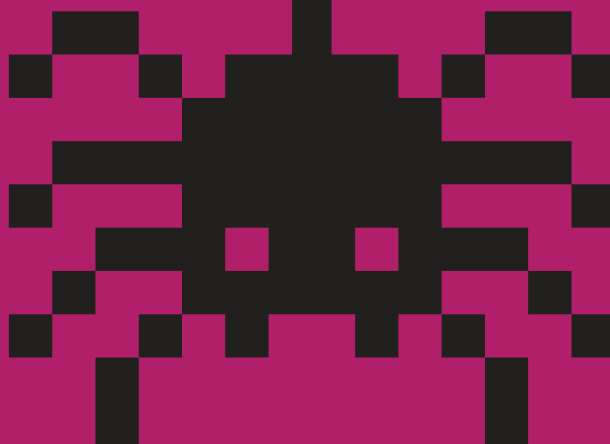

PRAVOBRANITELJICA
ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA

Co-funded by
the European Union

PODIZANJE SVIJESTI
O RODNO UVJETOVANOM
KIBERNETIČKOM NASILJU NAD
DJEVOJČICAMA I ŽENAMA
TE STVARANJE SIGURNIJEG
ONLINE OKRUŽENJA

Podizanje svijesti o rodno uvjetovanom kibernetičkom nasilju nad djevojčicama i ženama te stvaranje sigurnijeg online okruženja

koji se bavi podizanjem svijesti o problemu rodno uvjetovanog kibernetičkog nasilja na institucionalnoj i društvenoj razini te stvaranjem preduvjeta za unapređenje zakonodavnog i pravnog okvira za regulaciju kibernetičkog nasilja u Hrvatskoj, Španjolskoj i Portugalu, ali i na cjelokupnoj europskoj razini.

Navedeno se namjerava postići slijedećim **aktivnostima**:

- sveobuhvatnim **istraživačkim projektom** na području Hrvatske, Španjolske i Portugala,
- **edukacijom** osoba koje rade s mladima te osoba koje se u svakodnevnim radnim aktivnostima, između ostalog, susreću s rodno uvjetovanim kibernetičkim nasiljem (policijski/e službenici/e, socijalni/e radnici/e, pravosudni/e dužnosnici/e),
- **sastancima s predstavnicima/ama lokalnih i nacionalnih institucija** s ciljem promicanja znanja o ovom obliku nasilja i podizanja svijesti o odgovornosti za njegovo sprječavanje,
- **izradom strateškog dokumenta sa smjernicama za stvaranje zajedničkog pristupa rodnoj ravnopravnosti na ovom području**, i njegovom prezentacijom zakonodavnim tijelima na nacionalnoj (Hrvatska, Portugal, Španjolska) i na europskoj razini.

Partnerske organizacije na projektu su:

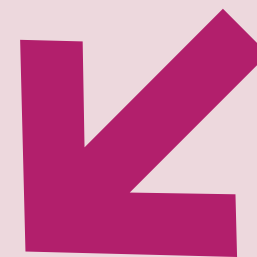
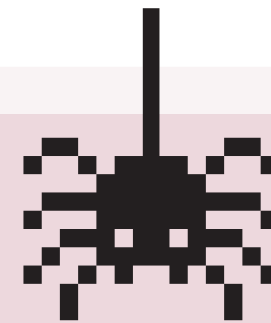
- 1 IDIZ** - Institut za društvena istraživanja u Zagrebu
- 2 CESI** - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje
- 3 Domine** - organizacija za promicanje ženskih prava
- 4 CIG** - Komisija za građanstvo i ravnopravnost spolova iz Portugala
- 5 LEM Espana** - organizacija za zaštitu ženskih prava iz Španjolske
- 6 PpDM** - organizacija za zaštitu ženskih prava iz Portugala (Plataforma Portuguesa Para os Direitos Das Mulheres)

Državna tijela koja daju potporu:

- Ministarstvo unutarnjih poslova
- Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Ukupna vrijednost projekta: 2.194.983,02 EUR-a.
Projekt se provodi od 16.01.2023. do 15.01.2026.

Rezultati projekta

2 izvješća o istraživanjima

Brošura sa sažetim rezultatima istraživanja

Obrazovni program i priručnik

Strateški dokument sa smjernicama za integrirani zakonodavni i politički pristup suzbijanju rodno uvjetovanog kibernetičkog nasilja (cyber GBV-a)
Kampanja zagovaranja

Nacionalna medijska kampanja o cyber GBV-u

2 edukativna videa

5 međunarodnih i nacionalnih tematskih događanja

Mladi u obrazovanju

Nastavnici/e

Stručnjaci/kinje koji/e rade s mladima

Policaјci/ke

Socijalni/e radnici/e

Zdravstveni/e radnici/e

Stručnjaci/kinje u pravosuđu

Predstavnici/e lokalnih, regionalnih i nacionalnih vlasti

Saborski/e zastupnici/e

Predstavnici/e tijela za ravnopravnost

Ciljane skupine

Kibernetičko nasilje nad ženama i intimno partnersko kibernetičko nasilje u posljednje su vrijeme sve češći, što je odraz povećanja uporabe interneta i društvenih medija općenito. Internetsko nasilje može poprimiti različite oblike, od uhođenja i nekonsenzualnog dijeljenja privatnih i intimnih slika ili osobnih podataka, do seksualnog kibernetičkog zlostavljanja.

Na globalnoj razini, 23% žena su doživjele zlostavljanje ili uznemiravanje putem interneta. To može uključivati primanje uvredljivih ili prijeteci h poruka e-pošte ili tekstualnih poruka ili pronalaženje uvredljivih ili prijeteci h komentara o samom sebi rasprostranjenih online. Iskustva virtualnog nasilja u stvarnom životu često su međusobno povezana, te ukazuju na to da ih je važno rješavati zajedno.

Rodno uvjetovano kibernetičko nasilje često je dio neprekidnog nasilja koje žrtve doživljavaju offline. Kibernetičko nasilje i uznemiravanje doživljavaju i žene i muškarci, međutim žene su češće među žrtvama kibernetičkog nasilja počinjenog na temelju spola, posebice u slučajevima seksualnog nasilja. Isto tako, žene i djevojke češće prijavljuju teže oblike takvog nasilja. U nedavnoj studiji, više od 50% ispitanika/ ca odgovorilo je da se nisu usudili/e izraziti politička mišljenja zbog straha od posljedica internetskog nasilja.

Vijeće Europske unije je 25. studenoga 2021. usuglasilo svoje stajalište („opći pristup”) o prijedlogu Zakona o digitalnim uslugama (DSA). Europski parlament dao je 20. siječnja 2022. zeleno svjetlo za otvaranje pregovora s državama članicama donošenjem svog pregovaračkog mandata. Kao horizontalna regulacija, glavni cilj predloženog DSA-a je održavanje sigurnosti korisnika/ca od nezakonite robe, sadržaja ili usluga te radi zaštite njihovih temeljnih prava na internetu, uključujući uklanjanje rizika od rodno uvjetovanog kibernetičkog nasilja.

Prijedlog slijedi načelo da bi ono što je nezakonito izvan mreže trebalo također biti ilegalno na internetu. Njime se utvrđuje jasna gradacija odgovornosti i nadležnosti za pružatelje posredničkih usluga, ovisno o njihovoj ulozi u društvu. DSA na razini EU-a ne pruža definiciju onoga što sačinjava takav nezakoniti sadržaj. Predložena Direktiva o nasilju protiv žena i nasilju u obitelji, od 8. ožujka 2022., upotpunjuje DSA kriminaliziranjem određenih oblika

internetskog nasilja. Predložena Direktiva sadržava i mjere za zaštitu i potporu žrtvama kibernetičkog nasilja te za prevenciju nastanka takvog oblika nasilja. To je u skladu s Rezolucijom Europskog Parlamenta o rodno uvjetovano kibernetičkom nasilju od prosinca 2021. u kojoj se Parlament pozvao na zakonodavstvo EU-a u tom području.

Fokus projekta

- Proširiti znanje o raznim aspektima rodno uvjetovanog kibernetičkog nasilja (Cyber Gender-based violence – cyber GBV)
- Izrada edukativnog alata za rad s mladima radi zaštite od cyber GBV-a
- Inicirati proces donošenja zakona i politika temeljenih na dokazima za borbu protiv cyber GBV-a
- Provođenje međunarodne medijske kampanje i promotivnih aktivnosti za senzibiliziranje relevantnih zainteresiranih strana i hrvatskih, španjolskih i portugalskih, odnosno europskih građana o cyber GBV-u.

Nositeljica projekta

PRABRANITELJICA ZA RAVNOPRARNOST SPOLOVA

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova je neovisno i samostalno tijelo za suzbijanje diskriminacije u području ravnopravnosti spolova. Pravobraniteljici se građani/ke mogu obratiti ako smatraju da su doživjele/i diskriminaciju temeljem spola i bračnog ili obiteljskog statusa, spolne orijentacije i rodnog identiteta. Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova razmatra slučajeve kršenja načela ravnopravnosti spolova, slučajeve diskriminacije prema pojedincima/kama ili grupama pojedinaca ili pojedinki koju su počinila tijela državne uprave, jedinica tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave i druga tijela s javnim ovlastima, zaposleni u tim tijelima i druge pravne i fizičke osobe.

www.prs.hr

Partneri/ce

INSTITUT ZA DRUŠTVENA ISTRAŽIVANJA U ZAGREBU

Institut za društvena istraživanja u Zagrebu (IDIZ) javna je neprofitna znanstveno-istraživačka organizacija osnovana na poticaj Sveučilišta u Zagrebu 1964. s ciljem provođenja temeljnih i primijenjenih znanstvenih istraživanja iz područja sociologije i srodnih disciplina. Njihova je misija sustavno, longitudinalno v interdisciplinarno provođenje društveno značajnih, temeljnih i primijenjenih znanstvenih istraživanja različitih aspekata hrvatskoga društva primjenom kvantitativnih i kvalitativnih metoda. Teme njihovih istraživanja uključuju: društvene strukture, urbanu/ ruralnu sociologiju, mlade, obrazovanje, znanost, religiju, održivi razvoj te rodne i društvene nejednakosti.

IDIZ-u je 2012. godine dodijeljeno službeno priznanje Europske komisije "HR Excellence in Research". Unutar Instituta djeluju 4 znanstvenoistraživačka centra: Centar za istraživanje i razvoj obrazovanja (CIRO), Centar za istraživanje društvenih nejednakosti i održivosti (CIDNO), Centar za omladinska i rodna istraživanja (CORI) i Centar za istraživanje znanosti i prostora (CIZIP). Suradnice/i Centra za omladinska i rodna istraživanja (CORI) pri Institutu posjeduju ekspertizu u provođenju kvalitativnih i kvantitativnih istraživanja s temom rodne (ne)ravnopravnosti, obitelji i promjena u rodnim ulogama, majčinstva, kvalitete života, društvenih nejednakosti, društvene strukture i tržišta rada. Posljednjih su godina radile/i na nizu projekata u kojima su istraživane rodne razlike na tržištu rada i režimi pomirenja privatnog i poslovnog života. Osim toga, suradnice/i CORI-ja radile/i su i na još niz projekata u području istraživanja roda, mladih i tržišta rada.

www.idi.hr

CESI – CENTAR ZA EDUKACIJU, SAVJETOVANJE I ISTRAŽIVANJE

CESI je feministička organizacija koja se zalaže za unapređenje društvenog položaja žena te ostvarenje spolne i rodne ravnopravnosti, kao i za puno provođenje svih zakona i međunarodnih instrumenata za zaštitu ljudskih prava.

CESI svoje djelovanje temelji na radu za opće dobro, a programi su usmjereni na prevenciju i suzbijanje rodno uvjetovanog nasilja, povećanje sudjelovanja žena u donošenju odluka, poticanje društvenog aktivizma, promociju jednakih mogućnosti za muškarce i žene na tržištu rada, te promicanje reproduktivnog i seksualnog zdravlja. Ciljeve programa ostvaruje kroz provođenje savjetovanja, edukacija, kreiranje edukacijskih materijala i multimedijских sadržaja, istraživanja, analize politika te zagovaračke aktivnosti.

Osim toga, CESI pruža pravnu i psihološku pomoć ženama žrtvama nasilja u okviru SOS telefona i savjetovaništa u Krapinsko-zagorskoj županiji te pravnu pomoć u ostvarenju radnih i socijalnih prava. Osvještavanje i informiranje javnosti provodi kroz medijske kampanje i javna događanja. Više od dvadeset godina CESI kreira preventijske programe i inovativne alate, te provodi programe usmjerene na suzbijanje rodniх stereotipa i prevenciju rodno uvjetovanog nasilja među mladima kroz rad s nastavnicima/ama, djecom, mladima te predstavnicima/ama različitih institucija.

www.sezamweb.net, www.cesi.hr

DOMINE – ORGANIZACIJA ZA PROMICANJE ŽENSKIH PRAVA

Domine su feministička nevladina, neprofitna i nestranačka organizacija osnovana 2002. godine s ciljem promicanja prava žena i poticanja razvoja civilnog društva.

Osnovne aktivnosti organizacije su edukacije, video produkcija, publiciranje, javne kampanje te direktni savjeti i podrška. Organizacija kontinuirano djeluje na ekonomskom i političkom osnaživanju žena, zagovaranju provedbe rodno osjetljive politike i politike jednakih mogućnosti te prevenciji svih oblika nasilja prema ženama.

Također, ostali prioriteti uključuju unaprjeđenje zaštite seksualnih i reproduktivnih prava žena te direktnoj pravnoj, psihološkoj i liječničkoj podršci ženama, podizanju razine svijesti o odgovornosti medija za promicanje prava žena, istraživanju ženske prošlosti Splita i Dalmacije, suradnja i umrežavanje s feminističkim i organizacijama civilnog društva na lokalnom, nacionalnom i međunacionalnom nivou, publiciranju i razvijanju prve feminističke knjižnice u Splitu i Dalmaciji, izgradnja medijske vidljivosti civilnog društva, jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva, suradnja organizacija civilnog društva i jedinica lokalne samouprave u cilju unaprjeđenja demokracije i kvalitete života u zajednici te poticanju socijalnog poduzetništva i samo-financiranja žena.

www.domine.hr

LEM ESPANA – LOBBY EUROPEO DE MUJERES EN ESPAÑA

LEM Espana neprofitna je platforma španjolskih ženskih udruga osnovana u srpnju 2016. čije su članice diljem cijele španjolske vrlo raznolikih aktivnosti posebice rad protiv nasilja i prostitucije s ruralnim i poslovnim ženama i s migranticama.

Njezin je cilj promicati osnaživanje žena u svoj njihovoj raznolikosti, unaprijediti rodnu ravnopravnost, boriti se protiv svih oblika diskriminacije i nasilja nad ženama te im zajamčiti puni pristup svim njihovim pravima, ne samo pravno gledano nego i općenito u društvu, kao što su zapošljavanje, spolnost i slobodan izbor majčinstva aktivnim sudjelovanjem u društvu te u razvoju i primjeni javnih politika. Naglasak je na koordinaciji ženskih nevladinih organizacija u španjolskoj radi promicanja i razvoja jednakosti prava i mogućnosti žena u okviru ujedinjene i demokratske Europe, što utječe na nacionalne politike i politike zajednice te nadzire provedbu i primjenu zakonodavstva zajednice i nacionalnog zakonodavstva kako bi se uklonila svaka diskriminacija na temelju spola.

www.lobbyeuropeoespana.com

CIG – COMISSAO PARA A CIDADANIA E A IGUALDADE DE GENERO

Ravnopravnost žena i muškaraca temeljno je načelo Ustava Republike Portugal, a njegovo promicanje temeljna je zadaća države. Komisija za građanstvo i ravnopravnost spolova (IGC) tijelo je javne uprave pod kabinetoм državnog tajnika za ravnopravnost predsjedništva Vijeća ministara. Misija mu je osigurati provedbu javnih politika u području građanstva, promicanja i obrane ravnopravnosti spolova, borbe protiv obiteljskog i rodnoг nasilja i trgovanja ljudima u vidu eliminacije rodno uvjetovane diskriminacije te izgradnje građanskog društva kroz odgovornost za koordinaciju odgovarajućih instrumenata – nacionalnih planova.

www.cig.gov.pt

PPDM – PLATFORMA PORTUGUESA PARA OS DIREITOS DAS MULHERES (ASSOSIACAO)

PpDM je najveća portugalska organizacija civilnog društva u području ljudskih prava žena i djevojčica s 28 organizacija članica. Cilj je Platforme doprinijeti promicanju ravnopravnosti žena i muškaraca te obrani prava žena, uključujući uklanjanje svih oblika diskriminacije žena, posebno u kontekstu ciljeva, zakonodavstva, preporuka i smjernica koji su relevantni na nacionalnoj i međunarodnoj razini te na razini Europske unije. Platforma okuplja organizacije članice, u njihovoj raznolikosti, radi stvaranja sinergija koje, među ostalim, omogućuju i produbljuju promišljanje, raspravu, djelovanje te građansku i socijalnu intervenciju te stvaraju konkretne uvjete za učinkovito i održivo sudjelovanje u postupku donošenja političkih odluka za definiranje javnih politika. Platforma također podupire ostvarivanje prava na pravni postupak, djelovanjem ili propustom, u vezi s promicanjem ravnopravnosti žena i muškaraca, uključujući uklanjanje svih oblika diskriminacije žena.

<https://plataformamulheres.org.pt/>

Pravobraniteljici za ravnopravnost spolova možete se obratiti...

- pisanim putem na adresu:

Republika Hrvatska
Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova,
Preobraženska 4/1, 10000 Zagreb

- usmeno, telefonom na broj:
(0)1 4848 100

- elektronskom poštom na:
ravnopravnost@prs.hr

Pravobraniteljici za ravnopravnost spolova možete se obratiti i anonimno, no u tom je slučaju postupak utvrđivanja činjenica bitno otežan. Postupanje pravobraniteljice po Vašoj pritužbi za Vas je BESPLATNO.

- **www.prs.hr**
- **ravnopravnost@prs.hr**
- **be.safe@prs.hr**

Impressum

Nakladnica
Pravobraniteljica za ravnopravnost
spolova Republike Hrvatske

Naziv brošure
Podizanje svijesti o rodno uvjetovanom
kibernetičkom nasilju nad djevojčicama
i ženama te stvaranje sigurnijeg online
okruženja

Projekt
Podizanje svijesti o rodno uvjetovanom
kibernetičkom nasilju nad djevojčicama
i ženama te stvaranje sigurnijeg online
okruženja - CERV-2022-DAPHNE-101096462-
bE-SAFE

Dizajn i tisak: Younited
Godina izdavanja: 2023.
Naklada hrvatskog izdanja: 500
Naklada engleskog izdanja: 150

"This publication was funded by the European Union's Citizens, Equality, Rights and Values Programme (2022-2026)." CERV-2022-DAPHNE-101096462-bE-SAFE "The content of this publication represents the views of the author only and is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains."

PRAVOBRANITELJ ICA
ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA

**Co-funded by
the European Union**

Cesi

IDIZ

Institut za društvena istraživanja u Zagrebu
Institute for Social Research in Zagreb

